

GOEDE VRIJDAG

Herdenking van het lijden en sterven van de Heer

Vandaag en morgen wordt de Eucharistie in het geheel niet gevierd, omdat de liturgische herdenking van het lijden en sterven van de Heer binnen het Paastriduum zelf al sacrament van het Kruisoffer is. Na het middaguur van deze dag vindt de herdenking plaats van het lijden en sterven van de Heer.

Deze plechtigheid bestaat uit drie delen: dienst van het woord, kruisverering en heilige Communie.

Als de priester en zijn dienaren zijn binnengekomen, knielen allen neer voor een stil gebed. Daarna zegt de priester:

Reminiscere miserationum tuarum, Domine, et famulos tuos aeterna protectione sanctifica, pro quibus Christus, Filius tuus, per suum cruorem instituit paschale mysterium. Qui vivit et regnat in saecula saeculorum.

Gedenk, Heer, wat Gij gedaan hebt in uw barmhartigheid. Blijf uw zegen en bescherming verlenen aan uw dienaren voor wie Christus, uw Zoon, met zijn bloed het Paasfeest heeft ingewijd. Die leeft en heerst in de eeuwen der eeuwen.

Of:

Deus, qui peccati veteris hereditariam mortem, in qua posteritatis genus omne successerat, Christi Filii tui, Domini nostri, passione solvisti, da, ut conformes eidem facti, sicut imaginem terreni hominis naturae necessitate portavimus, ita imaginem caelestis gratiae sanctificatione portemus. Per Christum Dominum nostrum.

God, de dood die als een erfenis van de eerste zonde was overgegaan op heel het nageslacht, hebt Gij teniet gedaan door het lijden en sterven van Christus, uw Zoon, onze Heer. Wij bidden U: maak ons gelijkvormig aan Hem: dat wij, die van nature het beeld van de aardse mens in ons gedragen hebben, door uw heiligende genade het beeld mogen dragen van de hemelse Mens: Christus onze Heer.

I. DIENST VAN HET WOORD

Lezingen, blz. 536.

Tractus

Domine, exaudi orationem meam, et clamor meus ad te veniat. – Ne avertas faciem tuam a me: in quacumque die tribulor, inclina ad me aurem tuam. – In quacum-

Ps. 101, 2-5.14

Heer, verhoor mijn gebed en mijn geroep kome tot U. – Wend uw aangezicht niet van mij af; op welke dag ik ook word gekweld, neig tot mij uw oor. – Op welke dag ik ook tot U zal

que die invocavero te, velociter exaudi me. – Quia defecerunt sicut fumus dies mei: et ossa mea sicut in frixorio confixa sunt. – Percussus sum sicut fenum, et aruit cor meum: quia oblitus sum manducare panem meum. – Tu exurgens, Domine, misereberis Sion: quia venit tempus miserendi eius.

Graduale

Christus factus est pro nobis obediens usque ad mortem, mortem autem Crucis. Propter quod et Deus exaltavit illum, et dedit illi nomen, quod est super omne nomen.

1. Voor de heilige Kerk

Oremus, dilectissimi nobis, pro Ecclesia sancta Dei, ut eam Deus et Dominus noster pacificare, adunare et custodire dignetur toto orbe terrarum, detque nobis, quietam et tranquillam vitam degentibus, glorificare Deum Patrem omnipotentem.

roepen, verhoor mij spoedig. – Want mijn dagen zijn als rook vervlogen, en mijn beenderen zijn als in een oven gebrand. – Neergeslagen ben ik als gras en verdord is mijn hart; want ik vergat mijn brood te eten. – Gij zult opstaan, Heer, en U over Sion ontfermen; want de tijd is gekomen om U over haar te ontfermen.

Fig. 2, 8.9

Christus is voor ons gehoorzaam geworden tot de dood, tot de dood aan het Kruis. Daarom heeft God Hem hoog verheven en Hem de Naam verleend, die boven alle namen is.

Gebed van de gelovigen

Laten wij bidden, broeders en zusters, voor de heilige Kerk: dat onze God en Heer haar over heel de wereld vrede en eenheid brengt; dat in ons leven tijden van rust en stilte komen tot verheerlijking van God, de almachtige Vader.

Na elke voorbede bidt men in stilte. De diaken of de priester kan daartoe uitnodigen met: *Flectamus genua* (Buigt de knieën). Na het *Levate* (Staat op) volgt dan telkens het slotgebed.

Omnipotens sempiterne Deus, qui gloriam tuam omnibus in Christo gentibus revelasti: custodi opera misericordiae tuae, ut Ecclesia tua, toto orbe diffusa, stabili fide in confessione tui nominis perseveret. Per Christum Dominum nostrum.

Almachtige eeuwige God, in Christus hebt Gij uw heerlijkheid aan alle volken geopenbaard. Waak over het werk van uw barmhartigheid, geef dat uw Kerk, verspreid over heel de wereld, standhoudt in de belijdenis van uw Naam. Door Christus onze Heer.

2. Voor de Paus

Oremus et pro beatissimo Papa nostro **N.**, ut Deus et Dominus noster, qui elegit eum in ordine episcopatus, salvum atque incolumem custodiat Ecclesiae suae sanctae, ad regendum populum sanctum Dei.

Laten wij ook bidden voor onze heilige vader, Paus **N.**, die door onze God en Heer is uitverkoren tot het bisschopsambt: dat hij gespaard blijft om leiding te geven aan de Kerk, het heilig volk van God.

Omnipotens sempiterne Deus, cuius iudicio universa fundantur, respice propitius ad preces nostras, et electum nobis Antistitem tua pietate conserva, ut christiana plebs, quae te gubernatur auctore, sub ipso Pontifice, fidei suae meritis augeatur. Per Christum Dominum nostrum.

Almachtige eeuwige God, alles wat bestaat steunt op uw raadsbesluit. Luister naar ons gebed: bewaar in uw liefde de Paus die Gij over ons hebt aangesteld. Moge het christenvolk, dat door U wordt bestuurd, onder zijn leiding altijd toenemen in geloof. Door Christus onze Heer.

3. Voor de gehele geestelijkheid en alle gelovigen

Oremus et pro Episcopo nostro **N.**, pro omnibus Episcopis, presbyteris, diaconis Ecclesiae et universa plebe fidelium.

Laten wij ook bidden voor onze Bisschop **N.**, voor alle Bisschoppen, priesters en diakens van de Kerk en voor heel het gelovige volk.

Omnipotens sempiterna Deus, cuius Spiritu totum corpus Ecclesiae sanctificatur et regitur, exaudi nos pro ministris tuis supplicantes, ut, gratiae tuae munere, ab omnibus tibi fideliter serviat. Per Christum Dominum nostrum.

Almachtige eeuwige God, door uw Geest leidt en heiligt Gij allen die tot de Kerk behoren, het Lichaam van de Heer. Verhoor ons gebed voor al uw gewijde dienaren: dat ieder, naar de genade die Gij hem hebt geschonken, U dient in geloof en trouw. Door Christus onze Heer.

4. Voor de doopleerlingen

Oremus et pro catechumenis (nostris), ut Deus et Dominus noster adaperiat aures praecordiorum ipsorum ianuamque misericordiae, ut, per lavacrum regenerationis accepta remissione omnium peccatorum, et ipsi inveniatur in Christo Iesu Domino nostro.

Laten wij ook bidden voor hen die zich op het doopsel voorbereiden: dat onze God en Heer hun oren opent om met hun hart zijn woord te verstaan, en hun de deur ontsluit van zijn barmhartigheid; dat zij door de wedergeboorte in het waterbad vergiffenis verkrijgen van alle zonden en geborgen zijn in Christus Jezus, onze Heer.

Omnipotens sempiterna Deus, qui Ecclesiam tuam nova semper prole fecundas, auge fidem et intellectum catechumenis (nostris), ut, renati fonte baptismatis, adoptionis tuae filii aggregentur. Per Christum Dominum nostrum.

Almachtige eeuwige God, Gij zegent steeds de Kerk met nieuwe christenen. Breng de doopleerlingen geloof en inzicht bij. Geef dat zij herboren worden uit het water van het doopsel en in de gemeenschap worden ingelijfd van hen die Gij als uw kinderen hebt aangenomen. Door Christus onze Heer.

5. Voor de eenheid van alle christenen

Oremus et pro universis fratribus in Christum cre-

Laten wij ook bidden voor al onze broeders en zusters die in

dentibus, ut Deus et Dominus noster eos, veritatem facientes, in una Ecclesia sua congregare et custodire dignetur.

Christus geloven: dat onze God en Heer hen die trouw zijn aan de waarheid samenbrengt en in zijn ene Kerk bewaart.

Omnipotens sempiterna Deus, qui dispersa congregas et congregata conservas, ad gregem Filii tui placatus intende, ut, quos unum baptisma sacrauit, eos et fidei iungat integritas et vinculum societatis. Per Christum Dominum nostrum.

Almachtige eeuwige God, die verdeeld zijn brengt Gij weer samen, die samen zijn bewaart Gij in uw vrede. Zie genadig naar de kudde van uw Zoon: verenig allen die door één doopsel zijn geheiligd, in oprecht geloof, en verbind hen door één band van liefde in Christus Jezus onze Heer.

6. Voor het Joodse volk

Oremus et pro Iudaeis, ut, ad quos prius locutus est Dominus Deus noster, eis tribuat in sui nominis amore et in sui foederis fidelitate proficere.

Laten wij ook bidden voor het Joodse volk dat door onze God en Heer het eerst is aangesproken: dat Hij het groot maakt in liefde voor zijn heilige Naam, in trouw aan zijn Verbond.

Omnipotens sempiterna Deus, qui promissiones tuas Abrahae eiusque semini contulisti, Ecclesiae tuae preces clementer exaudi, ut populus acquisitionis prioris ad redemptionis mereatur plenitudinem pervenire. Per Christum Dominum nostrum.

Almachtige eeuwige God, Gij hebt uw beloften toevertrouwd aan Abraham en aan zijn volk. Verhoor genadig de gebeden van uw Kerk: dat het volk dat Gij het eerst hebt uitverkoren, tot de volheid van de verlossing komt. Door Christus onze Heer.

7. Voor allen die niet in Christus geloven

Oremus et pro iis qui in Christum non credunt, ut,

Laten wij ook bidden voor hen die niet in Christus geloven: dat

luce Sancti Spiritus illustrati, viam salutis et ipsi valeant introire.

Omnipotens sempiterna Deus, fac ut qui Christum non confitentur, coram te sincero corde ambulantes, inveniant veritatem, nosque, mutuo proficientes semper amore et ad tuae vitae mysterium plenius percipiendum sollicitos, perfectiores effice tuae testes caritatis in mundo. Per Christum Dominum nostrum.

8. Voor allen die niet in God geloven

Oremus et pro iis qui Deum non agnoscunt, ut, quae recta sunt sincero corde sectantes, ad ipsum Deum pervenire mereantur.

Omnipotens sempiterna Deus, qui cunctos homines condidisti, ut te semper desiderando quaererent et inveniendo quiescerent, praesta quaesumus, ut internoxia quaeque obstacula omnes, tuae signa pietatis et in te credentium testimonium bonorum operum percipientes, te solum verum Deum nostrique generis Patrem gaudeant confiteri. Per Christum Dominum nostrum.

de Heilige Geest hen met zijn licht vervult en dat zij de wegen inslaan die leiden naar het heil.

Almachtige eeuwige God, geef dat zij die zonder Christus te kennen, in uw ogen eerlijk door het leven gaan, de waarheid vinden; en dat wij altijd groeien in wederzijdse liefde, meer ontvankelijk worden voor het mysterie van uw leven, en voor de wereld beter getuigen van uw goedheid. Door Christus onze Heer.

Laten wij ook bidden voor hen die niet in God geloven: dat zij met een oprecht hart ingaan op wat goed is en eenmaal bij God uitkomen.

Almachtige eeuwige God, Gij hebt de mensen zo gemaakt dat zij in hun verlangens U altijd zoeken en tot rust komen als zij U vinden. Wij vragen U dat allen, ondanks de vele hindernissen, de tekenen verstaan van uw liefde en het getuigenis van de goede werken van uw gelovigen; en dat zij eenmaal U, God, één en waarachtig, vol vreugde onze Vader noemen. Door Christus onze Heer.

9. Voor de regeringsleiders

Oremus et pro omnibus rempublicam moderantibus, ut Deus et Dominus noster mentes et corda eorum secundum voluntatem suam dirigat ad veram omnium pacem et libertatem.

Omnipotens sempiterna Deus, in cuius manu sunt hominum corda et iura populorum, respice benignus ad eos, qui nos in potestate moderantur, ut ubique terrarum populorum prosperitas, pacis securitas et religionis libertas, te largiente, consistant. Per Christum Dominum nostrum.

10. Voor allen die in nood verkeren

Oremus, dilectissimi nobis, Deum Patrem omnipotentem, ut cunctis mundum purget erroribus, morbos auferat, famem depellat, aperiat carceres, vincula solvat, viatoribus securitatem, peregrinantibus reditum, infirmantibus sanitatem atque morientibus salutem indulgeat.

Omnipotens sempiterna Deus, maestorum consolatio, laborantium fortitudo,

Laten wij ook bidden voor de regeringsleiders: dat onze God en Heer hun hart en geest richt naar zijn wil, zodat iedereen mag leven in vrijheid en echte vrede.

Almachtige eeuwige God, het leven van de mensen ligt in uw hand en voor de rechten van de volken staat Gij borg. Sta onze regeringsleiders bij en geef dat overal ter wereld onder alle volkeren voorspoed en blijvende vrede heersen en vrijheid van godsdienst. Door Christus onze Heer.

Laten wij bidden, broeders en zusters, tot God, de almachtige Vader: dat Hij de wereld van dwaling zuivert, gevaarlijke ziekten en hongersnood verdrijft, gevangenen ontsluit en boeien verbreekt, een thuis schenkt aan ontheemden, veiligheid aan hen die onderweg zijn, genezing voor zieken, en voor de stervenden eeuwig heil.

Almachtige eeuwige God, Gij zijt vertroosting voor de bedroefden en sterkte voor hen die

vultum suum super nos, et uw aanschijn.
misereatur nostri.

Crucem tuam. Vol eerbied, Christus.

Hierna kan men de Improperia zingen en de hymne *Crux fidelis*. Ondertussen komen de gelovigen naar voren om eerbiedig het Kruis te kussen. De gezangen van de kruisverering worden beëindigd op het moment dat het H. Sacrament de kerk wordt binnengedragen.

Improperia (Beklag) I

Popule meus, quid feci tibi? Mijn volk, wat heb Ik u gedaan?

Aut in quo contristavi te? of waarmee heb Ik u bedroefd?

Responde mihi. Antwoord Mij.

Popu-le me-us, quid fe-ci ti-bi? Aut in
quo contristavi te? Respon-de mi-hi.

Quia eduxi te de terra Omdat Ik u uit het land van
Ægypti: Egypte heb gevoerd:

parasti Crucem Salvatori hebt gij voor uw Verlosser een
tuo. Kruis bereid.

Popule meus, quid feci tibi? Mijn volk, wat heb Ik u gedaan?

Aut in quo contristavi te? Of waarmee heb Ik u bedroefd?

Responde mihi. Antwoord Mij.

Hagios o Theos. Hagios o Theos.

Sanctus Deus. Heilige God.

Hagios Ischyros. Hagios Ischyros.

Sanctus Fortis. Heilige Sterke.

Hagios Athanatos, Hagios Athanatos,

eleison himas. eleison himas.

Sanctus Immortalis, Heilige Onsterfelijke,

miserere nobis. ontferm U over ons.

Quia eduxi te per desertum quadraginta annis, et manna cibavi te, et introduxi in terram satis optimam: parasti Crucem Salvatori tuo.

Hagios o Theos.

Sanctus Deus.

Hagios Ischyros.

Sanctus Fortis.

Hagios Athanatos,

eleison himas.

Sanctus Immortalis,

miserere nobis.

Omdat Ik u gedurende veertig jaren door de woestijn heb geleid, met manna gespijzigd, en een heerlijk land binnengeleid: hebt gij voor uw Verlosser een Kruis bereid.

Hagios o Theos.

Heilige God.

Hagios Ischyros.

Heilige Sterke.

Hagios Athanatos,

eleison himas.

Heilige Onsterfelijke,

ontferm U over ons.

Quid ultra debui facere tibi, et non feci? Ego quidem plantavi te vineam meam speciosissimam:

et tu facta es mihi nimis amara: aceto namque sitim meam potasti, et lancea perforasti latus Salvatori tuo.

Hagios o Theos.

Sanctus Deus.

Hagios Ischyros.

Sanctus Fortis.

Hagios Athanatos,

eleison himas.

Sanctus Immortalis,

miserere nobis.

Wat meer had Ik voor u moeten doen dat Ik niet gedaan heb? Ik immers heb u geplant als mijn allerschoonste wijngaard:

en gij zijt Mij zeer bitter geworden: want met azijn hebt gij mijn dorst gelest en met een lans hebt gij de zijde van uw Verlosser doorboord.

Hagios o Theos.

Heilige God.

Hagios Ischyros.

Heilige Sterke.

Hagios Athanatos,

eleison himas.

Heilige Onsterfelijke,

ontferm U over ons.

Improperia II

Ego propter te flagellavi Ægyptum cum primogeni- tis suis:

Ik heb om u Egypte en zijn eerstgeborenen gezeseld:

et tu me flagellatum tradidisti. en gij hebt Mij gegeseld en overgeleverd.

Allen:

Popule meus, quid feci tibi? Mijn volk, wat heb Ik u gedaan?
Aut in quo contristavi te? of waarmee heb Ik u bedroefd?
Responde mihi. Antwoord Mij.

Ego eduxi te de Ægypto, demerso Pharaone in Mare Rubrum: Ik heb u uit Egypte gevoerd en Pharaon in de Rode Zee verdrinken:

et tu me tradidisti principibus sacerdotum. en gij hebt Mij overgeleverd aan de hogepriesters.

Popule meus. Mijn volk.

Ego ante te aperui mare: Ik heb voor u de zee geopend:
et tu aperuisti lancea latus meum. en gij hebt met een lans mijn zijde geopend.

Popule meus. Mijn volk.

Ego ante te praevi in columna nubis: Ik ben voor u uitgegaan in de wolkkolom:

et tu me duxisti ad praetorium Pilati. en gij hebt Mij naar het rechtshuis van Pilatus gevoerd.

Popule meus. Mijn volk.

Ego te pavi manna per desertum: Ik heb u in de woestijn met manna gespijzigd:

et tu me cecidisti alapis et flagellis. en gij hebt Mij met vuist en gesel geslagen.

Popule meus. Mijn volk.

Ego te potavi aqua salutis de petra: Ik heb u gelaafd met heilzaam water uit de rots:

et tu me potasti felle et aceto. en gij hebt Mij gelaafd met gal en azijn.

Popule meus. Mijn volk.

Ego propter te Chananaeorum reges percussi: Ik heb om u de koningen der Kanaänieten geslagen:

et tu percussisti arundine
caput meum.

Popule meus.

Ego dedi tibi sceptrum re-
gale:

et tu dedisti capiti meo spi-
neam coronam.

Popule meus.

Ego te exaltavi magna vir-
tute:

et tu me suspendisti in pati-
bulo Crucis.

Popule meus.

en gij hebt Mij met een rietstok
op het hoofd geslagen.

Mijn volk.

Ik heb u een koninklijke scepter
gegeven:

en gij hebt mijn hoofd met door-
nen gekroond.

Mijn volk.

Ik heb u verheven met grote
kracht:

en gij hebt Mij gehangen aan het
Kruishout.

Mijn volk.

Hymne

Antifoon

Crux fidelis, inter omnes –
arbor una nobilis, – Nulla
talem silva profert, – fron-
de, flore, germine.

* Dulce lignum dulci clavo
– dulce pondus sustinens.

Edelste van alle bomen, – zalig
Kruis van ons geloof, – uit welk
woud zijt gij genomen, – zo met
takken, bloemen, loof?

* Lieflijk hout, welk een volko-
men lieve last hangt in uw loof.

Ant.

I Crux fi-de- lis, inter omnes Arbor una no-bi- lis:

Nulla ta- lem silva pro- fert, Fronde, flo- re, germi- ne.

* Dulce lignum, dulci clavo, – Dulce pondus susti- nens.

Hymne

- Pange, lingua, gloriosi – Zing, mijn tong, bezing het te-
 proelium certaminis, – Et ken – van de zege in de strijd. – 't
 super Crucis tropaeo – dic Vaandel dat de Heer zal steken,
 triumphum nobilem, – Qua- – is het Kruis waaraan hij lijdt. –
 liter Redemptor orbis – im- Hij die 't daglicht aan doet bre-
 molatus vicerit. ken – heeft ten offer zich gewijd.
 Crux fidelis. Edelste van.
- De parentis protoplasti – Ziende hoe het menslijk leven, –
 fraude factor condolens, – dat Hij schoon geschapen had, –
 Quando pomi noxialis – aan de dood was prijsgegeven –
 morte morsu corrui, – Ipse om de vrucht die Adam at, –
 lignum tunc notavit, – dam- heeft God weer een boom verhe-
 na ligni ut solveret. ven, – gaf zijn allerliefste schat.
 Dulce lignum. Lieflijk hout.
- Hoc opus nostrae salutis – Om het heil ons te bereiden –
 ordo depoposcerat, – heeft Hij 't heilig recht voldaan,
 Multiformis proditoris – arte ut – heeft hem die ons kwam mis-
 artem falleret, – Et mede- leiden – met zijn list beschaamd
 lam ferret inde, – hostis un- doen staan, – bood ons om ons
 de laeserat. te bevrijden – deze vrucht der
 liefde aan.
 Crux fidelis. Edelste van.
- Quando venit ergo sacri – Toen de volheid van de tijden –
 plenitudo temporis, – Mis- was gekomen, koos de Zoon, –
 sus est ab arce Patris – Na- Heer des hemels, onze zijde, –
 tus, orbis conditor, – Atque daalde neder van de troon, –
 ventre virginali – carne fac- God en Zoon des mensen beide,
 tus prodiit. – voor een maagd het moeder-
 loon.
 Dulce lignum. Lieflijk hout.
- Vagit infans inter arta – 't Schreiend kind door God ge-
 conditus praesaepia, – zonden – in de kribbe, was de
 Membra pannis involuta – Heer. – In de windselen gewon-

Virgo Mater alligat, – Et manus pedesque et crura – stricta cingit fascia. – den – lag Hij hulpeloos terneer, – handjes, voetjes saam gebonden, – zoetjes drinkend, klein en teer.

Crux fidelis.

Edelste van.

Lustra sex qui iam peracta, – tempus implens corporis, – Se volente, natus ad hoc, – passioni deditus, – Agnus in Crucis levatur – immolandus stipite. – Toen de ure was gekomen – en zijn levenstijd vervuld, – heeft de Heer op zich genomen – als Verlosser alle schuld, – liet het Lam zich zonder schromen – binden, leed het met geduld.

Dulce lignum.

Lieflijk hout.

En acetum, fel, arundo, – sputa, clavi, lancea; – Mite corpus perforatur, – sanguis unde profluit; – Terra, pontus, astra, mundus – quo lavantur flumine. – Eenzaam hangt Hij en terzijde. – Dorens, spijkers, felle speer, – doen zijn teder lichaam lijden, – bloed en water stroomt terneer. – Wat voor stroom komt U bevrijden, – aarde, zee en sterrenheer!

Crux fidelis.

Edelste van.

Flecte ramos, arbor alta, – tensa laxa viscera, – Et rigor lentescat ille, – quem dedit nativitas, – Ut superni membra Regis – miti tendas stipite. – Buig o boom uw takken neder, – harde nerf, wees in dit uur – vloeiende en mild en teder, – niet zo streng als van natuur. – 't Koningslichaam rust gereeder – op een zachte stam terneer.

Dulce lignum.

Lieflijk hout.

Sola digna tu fuisti – ferre saeculi pretium – Atque portum praeparare – nauta mundo naufrago, – Quem sacer cruor perunxit – fusus Agni corpore. – Immers draagt gij als een gave – Hem die zich ten offer wijdt. – Gij, de loods, gij wijst de haven, – als de wereld schipbreuk lijdt. – Hout dat 't bloed des Lams zal laven, – balsem, stromend wijd en zijd.

Crux fidelis.

Edelste van.

De slotstrofe wordt nooit achterwege gelaten.

Aequa Patri Filioque, – in-
clito Paraclito, – Sempiter-
na sit beatae – Trinitati glo-
ria; – Cuius alma nos rede-
mit – atque servat gratia.
Amen.

Aan de Vader hoog verheven, –
aan de Zoon die voor ons lijdt, –
aan de Trooster van ons leven, –
zalige Drievuldigheid, – zij de
eer en kracht gegeven – nu en in
de eeuwigheid. Amen.

III. HEILIGE COMMUNIE

Als het H. Sacrament op het altaar is geplaatst, zingt de priester:

Praeceptis salutaribus mo-
niti, et divina institutione
formati, audemus dicere:

Aangespoord door een gebod
van de Heer en door zijn god-
delijk woord onderricht, durven
wij zeggen:

Allen:

Pater noster, qui es in cae-
lis: sanctificetur nomen
tuum; adveniat Regnum
tuum; fiat voluntas tua, si-
cut in caelo, et in terra. Pa-
nem nostrum cotidianum
da nobis hodie; et dimitte
nobis debita nostra, sicut et
nos dimittimus debitoribus
nostris; et ne nos inducas in
tentionem; sed libera nos
a malo.

Onze Vader, die in de hemel zijt;
uw Naam worde geheiligd;
uw Rijk kome;
uw wil geschiede op aarde zoals
in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks
brood;
en vergeef ons onze schuld,
zoals ook wij aan anderen hun
schuld vergeven;
en leid ons niet in bekoring;
maar verlos ons van het kwade.

De priester gaat alleen verder:

Libera nos, quaesumus,
Domine, ab omnibus malis,
da propitius pacem in die-

Verlos ons, Heer, van alle
kwaad, geef vrede in onze da-
gen, dat wij, gesteund door uw

bus nostris, ut, ope misericordiae tuae adiuti, et a peccato simus semper liberi et ab omni perturbatione securi: expectantes beatam spem et adventum Salvatoris nostri Iesu Christi.

barmhartigheid, vrij mogen zijn van zonde, en beveiligd tegen alle onrust: hoopvol wachtend op de komst van Jezus, Messias uw Zoon.

Het volk antwoordt met de acclamatie:

Quia tuum est regnum,
et potestas, et gloria
in saecula.

Want van U is het Koninkrijk
en de kracht en de heerlijkheid
in eeuwigheid.

In stilte bidt de priester:

Perceptio Corporis tui, Domine Iesu Christe, non mihi proveniat in iudicium et condemnationem: sed pro tua pietate prosit mihi ad tutamentum mentis et corporis, et ad medelam percipiendam.

Heer Jezus Christus, laat het delen in uw Lichaam voor mij geen vonnis zijn, en geen gericht, maar een kracht die mij sterkt naar lichaam en ziel en mij geneest van alle zwakheid.

De priester knielt, neemt de hostie en zegt hardop:

Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi. Beati qui ad cenam Agni vocati sunt.

Zalig zij die genodigd zijn aan de maaltijd des Heren. Zie het Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld.

Allen bidden samen éénmaal:

Domine, non sum dignus ut intres sub tectum meum: sed tantum dic verbo, et sanabitur anima mea.

Heer, ik ben niet waardig dat Gij tot mij komt, maar spréék en ik zal gezond worden.

Na de communicie-uitreiking zegt de priester:

Oremus. Omnipotens sem-
piterne Deus, qui nos Chri-
sti tui beata morte et resur-
rectione reparasti, conserva
in nobis opus misericordiae
tuae, ut huius mysterii par-
ticipatione perpetua devo-
tione vivamus. Per Chri-
stum Dominum nostrum.

Laat ons bidden. Almachtige
eeuwige God, door de dood en
de verrijzenis van uw Zoon hebt
Gij ons nieuw leven gegeven.
Bewaar in ons het werk van uw
barmhartigheid, opdat wij door
onze deelname aan dit mysterie
een leven leiden dat U is toe-
gewijd. Door Christus onze
Heer.

Bij de wegzending strekt de priester de handen over de aanwezigen uit en zegt het volgende gebed:

Super populum tuum,
quaesumus, Domine, qui
mortem Filii tui in spe suae
resurrectionis recoluit, be-
nedictio copiosa descendat,
indulgentia veniat, conso-
latio tribuatur, fides sancta
succrescat, redemptio sem-
piterna firmetur. Per Chri-
stum Dominum nostrum.

Heer, wij bidden U: laat over-
vloedige zegen neerdalen over
uw volk dat in de hoop op zijn
verrijzenis de dood van uw
Zoon heeft herdacht. Schenk
het vergeving en bied het ver-
troosting, laat het geloof
groeien en de verlossing voor
altijd bevestigd worden. Door
Christus onze Heer.

Hierna gaan allen in stilte heen.

PAASZATERDAG

Op deze zaterdag verblijft de Kerk bij het graf van de Heer, ziet zij terug op zijn lijden en sterven en blijft de tafel des Heren ongedekt; zij onthoudt zich van de viering van de Eucharistie, totdat na de plechtige wake of het nachtelijk uitzien naar de verrijzenis het ogenblik is aangebroken van de paasvreugde welke vijftig dagen lang voortduurt.